

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/52/2016
Identifikačné číslo spisu:	1108230619
Dátum vydania rozhodnutia:	25.07.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1108230619.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Timberdeck, s.r.o., so sídlom Hattalova 12/A, 831 03 Bratislava, IČO: 35 852 976, zast. ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA DVORSKÁ & MREKAJOVÁ, s.r.o., Panenská 33, Bratislava, IČO: 36 862 037 proti žalovanému MILLENNIUM Realty, a.s., so sídlom Podjavorinskej 4A, 811 03 Bratislava, IČO: 35 784 971, zast. Mgr. Tomáš Szabo, advokát, Nám. 1. Mája 5, 811 06 Bratislava, o zaplatenie 13.652,21 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 34Cb/313/2008, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/143/2014-283 zo dňa 28. októbra 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/143/2014-283 zo dňa 28. októbra 2015 vo výroku, ktorým zmenil rozsudok Okresného Bratislava I č. k. 34Cb/313/2008-247 zo dňa 4. februára 2014 v znení opravného uznesenia č. k. 34Cb/313/2008-278 zo dňa 7. apríla 2014 tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.617,68 Eur spolu so 14,25 % úrokom z omeškania p. a. od 29.09.2007 do zaplatenia, a vo výroku o náhrade trov prvoinštančného aj odvolacieho konania, z r u š u j e a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 34Cb/313/2008-247 zo dňa 4. februára 2014 v znení opravného uznesenia č. k. 34Cb/313/2008-278 zo dňa 7. apríla 2014 žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trov konania.

2. Žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 3.617,68 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,25% p. a. od 23.9.2007 do zaplatenia za dodávku a montáž drevených okrajových lišt do interiéru, ktoré realizoval na základe objednávky žalovaného č. 121/2006, a zaplatenia zmluvnej ceny diela (zvyšnej časti 35%) v sume 10.034,83 Eur spolu s úrokom z omeškania 0,035% denne od 3.5.2007 do zaplatenia za montáž masívnej drevenej podlahy SHEOGA a za dodávku a montáž exteriérovej drevenej masívnej podlahy banghkirai, realizovaných na základe zmluvy o dielo č. 5108/2006/2/9 zo dňa 16.10.2006.

3. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že v poradí prvým rozsudkom č. k. 34Cb/313/2008-199 zo dňa 26. júna 2012 rozhodol tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť

žalobcovi sumu 3.617,68 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,25 % p. a. zo sumy 3.617,68 Eur od 23.9.2007 do zaplattenia a sumu 10.034,83 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,035% denne zo sumy 10.034,83 Eur od 3.5.2007 do zaplattenia. Následne Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací uznesením č. k. 3Cob/369/2012-232 zo dňa 28. decembra 2012 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že súd prvej inštancie nevykonával dokazovanie smerujúce k uplatnenému nároku. Predmet sporu podľa odvolacieho súdu nebol nárok na priznanie práv zo zodpovednosti za vady diela, ale nárok žalobcu na doplattenie ceny diela. S poukazom na ust. § 548 ods. 1 prvá veta Obchodného zákonníka odvolací súd dospel k záveru, že podľa zmluvy bol žalovaný povinný doplatiť 35% ceny diela až po podpísaní odovzdávacieho a preberacieho protokolu do 14 dní od doručenia faktúry a úvaha súdu prvej inštancie, že žalovanému vznikla povinnosť zaplatiť cenu na základe záznamov zo stavebného denníka a svedeckých výpovedí, teda bola nesprávna. Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie v novom konaní vykonať dokazovanie smerujúce k tomu, či si žalobca uplatnil svoj nárok na zaplattenie ceny dôvodne, t. j. či boli splnené zmluvou alebo zákonom stanovené podmienky pre priznanie práva na zaplattenie ceny diela zhotoviteľovi.

4. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že sporové strany uzavreli zmluvu o dielo č. 5108/2006/2/9 zo dňa 16.10.2016 a žalobca ako zhotoviteľ diela mal vykonať pre žalovaného ako objednávateľa dielo na stavbe „L. - O./V. N.. - stavba rodinného trojdomu“, mal zabezpečiť dodávku a montáž masívnej drevenej podlahy a dodávku a montáž exteriérovej drevenej masívnej podlahy. Zmluvné strany si v čl. V zmluvy o dielo dohodli cenu a platobné podmienky tak, že 20% z celkovej ceny diela zaplatí objednávateľ do 3 dní od podpísania zmluvy a doručenia zálohovej faktúry, 45% ceny odo dňa dodávky materiálu na miesto montáže a doručenia zálohovej faktúry a 35% po zhotovení diela a po podpísaní odovzdávacieho a preberacieho protokolu do 14 dní od doručenia faktúry zhotoviteľa objednávateľovi. Celková cena za dielo bola dohodnutá vo výške 1.011.548 Sk + 19 % DPH. V čl. IV zmluvy sa strany dohodli, že dielo bude zhotovené dňom jeho odovzdania objednávateľovi na základe odovzdávacieho a preberacieho protokolu, podpísaného oprávnenými zástupcami oboch zmluvných strán, v ktorom budú tiež uvedené prípadné zistené vady a nedorobky diela s tým, že v prípade, že sa zistia pri preberacom konaní a uvedú sa v tomto protokole, nie je možné považovať dielo za zhotovené riadne a v súlade s čl. III zmluvy. V čl. VI zmluvy bola dohodnutá záruka za kvalitu diela, kde zhotoviteľ zodpovedá za to, že dielo je vykonané podľa podmienok zmluvy a že počas záručnej doby (2 roky) bude mať vlastnosti dohodnuté podľa zmluvy, pričom zhotoviteľ nezodpovedá za vady preukázateľne zavinené inou osobou ako zhotoviteľom. Objednávateľ sa zároveň zaviazal, že prípadnú reklamáciu vady diela uplatní bezodkladne po jej zistení písomnou formou a zhotoviteľ sa zaviazal tieto vady do 14 dní od doručenia oznámenia objednávateľa o vzniku väd odstrániť. Žalovaný zvyšnú časť ceny diela vo výške 10.034,83 Eur (302.309 Sk - 35% z celkovej ceny diela) žalobcovi neuhradil.

5. Ďalej žalovaný neuhradil faktúru žalobcu č. 2007111 zo dňa 15.9.2009, vystavenú na základe objednávky č. 121/2006 zo dňa 6.12.2006 na výrobu a montáž drevených okrajových líš, vo výške 3.617,68 Eur (108.986,20 Sk) so splatnosťou dňa 22.9.2007.

6. Súd prvej inštancie za spornú považoval skutočnosť, či bolo dielo riadne žalobcom zhotovené a či žalobcovi vznikol nárok na zaplattenie ceny diela; právne vec posúdil podľa § 324, § 536 ods. 1, § 548 ods. 1 a § 554 ods. 1 a § 560 ods. 1 Obchodného zákonníka.

7. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca v konaní súdu prvej inštancie nepreukázal, že došlo k vyhotoveniu a podpísaniu (oboma zmluvnými stranami) odovzdávajúceho a preberajúceho protokolu predmetu diela podľa zmluvy o dielo do 14 dní odo dňa doručenia faktúry žalovanému. Súd dospel k záveru, že žalobca si uplatnil nárok na zaplattenie ceny diela nedôvodne, keďže nepreukázal riadne ukončenie a odovzdanie diela žalovanému v súlade s ust. § 544 ods. 1 Obchodného zákonníka, a teda žalobcovi nevzniklo právo na zaplattenie ceny v plnej výške.

8. Následne opravným uznesením č. k. 34Cb/313/2008-278 zo dňa 7. apríla 2014 opravil súd prvej inštancie odôvodnenie rozsudku č. k. 34Cb/313/2008-247 zo dňa 4. februára 2014 tak, že meno svedka A.. V. L. má správne znieť A.. V. L..

9. Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 3Cob/143/2014-283 zo dňa 28. októbra 2015 rozhodnutie súdu prvej inštancie v prvom výroku zmenil tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 3.617,68 Eur spolu so 14,25 % úrokom z omeškania p. a. od 29.09.2007 do zaplattenia; vo zvyšku napadnutý rozsudok vo veci samej potvrdil. V časti týkajúcej sa náhrady trov prvoinštančného konania napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania.

10. Odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne len sčasti. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie ohľadom zaplattenia zvyšku ceny diela vykonaného žalobcom na základe zmluvy o dielo č. 5108/2006/2/9. Podľa odvolacieho súdu zo zmluvy o dielo nepochybne vyplýva, že žalovaný je povinný zaplatiť zostatok ceny diela až po podpísaní odovzdávajúceho a preberacieho protokolu. Odvolací súd mal za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že zvyšná časť ceny diela podľa čl. V bod 5.6 zmluvy sa stala splatnou, nakoľko nepredložil odovzdávajúci a preberací protokol podpísaný oprávnenými osobami oboch zmluvných strán, majúci náležitosti podľa čl. IV bod 4.3 zmluvy. Ako správny tak vyhodnotil záver súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal, že boli splnené podmienky pre doplattenie zvyšnej ceny za dielo vo výške 10.034,82 Eur, a z tohto dôvodu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti potvrdil ako vecne správny.

11. V súvislosti s ďalším uplatneným nárokom žalobcu na zaplattenie ceny diela (za dodávku a montáž drevených okrajových líšt do interiéru), vykonaného na základe objednávky č. 121/2006, sa odvolací súd nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že nie sú splnené zákonné podmienky podľa § 548 ods. 1 Obchodného zákonníka. Mal za to, že zmluva vznikla podľa § 275 ods. 4 Obchodného zákonníka na základe objednávky poskytnutím požadovaného plnenia konkludentným spôsobom. V danom prípade nebolo dohodnuté, že dielo bude vykonané dňom odovzdania na základe účastníkmi podpísaného odovzdávajúceho a preberacieho protokolu, a preto treba dielo považovať podľa § 554 ods. 1 Obchodného zákonníka za vykonané jeho riadnym ukončením a odovzdaním objednávateľovi v dohodnutom mieste. Odstránenie reklamovaných väd mal odvolací súd preukázané výpoveďou svedka A. L., ktorý potvrdil na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 23.1.2014, že vytknuté vady diela okrajových líšt od interiéru boli odstránené, na základe čoho odvolací súd napadnutý rozsudok v časti o zaplattenie 3.617,68 Eur zmenil. Odvolací súd zmenil rozsudok aj v časti náhrady trov konania a v konaní úspešnému žalovanému priznal podľa § 142 ods. 2 OSP právo na náhradu trov konania v rozsahu jeho celkového úspechu 47%.

12. Proti rozsudku odvolacieho súdu vo výrokoch, ktorými bol vo veci samej aj v časti náhrady trov konania zmenený rozsudok súdu prvej inštancie, podal včas dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“).

13. Prípustnosť dovolania odôvodnil tým, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP. Dovolateľ má za to, že rozsudok odvolacieho súdu je vo svojich zmeňujúcich častiach nepreskúmateľný pre nekonzistentnosť, nedostatok a nezrozumiteľnosť dôvodov rozhodnutia, čím predstavuje závažné procesné pochybenie súdu spočívajúce v odňatí možnosti žalovanému konať pred súdom.

14. Súd prvej inštancie vychádzal z posúdenia všetkých vykonaných dôkazov, pričom odvolací súd sa pri odôvodnení svojho zmeňujúceho rozhodnutia obmedzil na posúdenie jediného dôkazu, a to svedeckej výpovede svedka A. L. zo dňa 23.1.2014 bez toho, aby zobral do úvahy a posúdil aj iné vykonané dôkazy, pričom dospel k záveru, že vytknuté vady diela okrajových líšt boli odstránené. Odvolací súd tak dospel k nesprávnym záverom a opomenutím vzájomného posúdenia ostatných dôkazov je jeho rozhodnutie zmätočné, nedostatočné a nezrozumiteľne zdôvodnené.

15. Dovolateľ poukázal na to, že odvolací súd výpoveď svedka A. L. zo dňa 23.1.2014 vyhodnotil nejednoznačne, rozporne a s rozdielnymi závermi ako súd prvej inštancie. Za zmätočné považuje to, že pre zmeňujúce rozhodnutie odvolacieho súdu v otázke názoru na zaplattenie ceny za zhotovenie okrajových líšt bola výpoveď tohto svedka pre odvolací súd dostačujúcim dôkazom, na druhej strane v

otázke nároku na zaplatenie zostatku ceny diela sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, ktorý vyhodnotil jeho výpoveď ako nepreukázanú, nakoľko bola v rozpore s tvrdeniami účastníkov a už dokázanými skutočnosťami. Dovolateľ je toho názoru, že jedna a tá istá výpoveď toho istého svedka k tým istým skutočnostiam (otázka odstránenia väd, riadneho zhotovenia diela a existencie preberacieho protokolu) nemôže byť súdom raz vyhodnotená ako vierohodná a sama o sebe postačujúca na rozhodnutie súdu vo veci samej, ale druhýkrát ako nepreukázateľné tvrdenie nekonzistentné s ostatnými vykonanými dôkazmi.

16. Dovolateľ žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo zmenil tak, že potvrdí rozsudok súdu prvej inštancie.

17. Žalobca k dovolaniu žalovaného podal vyjadrenie v ktorom žiadal, aby dovolací súd dovolaniu žalovaného nevyhovel. Žalobca poukázal na to, že svedok A. L. na pojednávaní dňa 23.1.2014 potvrdil, že na diele boli odstránené všetky nedorobky a vady, že dielo bolo riadne odovzdané a prebrané. Nárok na zaplatenie sumy na základe objednávky č. 121/2006 zo dňa 6.12.2006 vznikol žalobcovi momentom ukončenia diela a jeho umožnením žalovanému s dielom nakladať. Na splatnosť ceny prevzatého diela nemá vplyv skutočnosť, že dielo v čase prevzatia vykazuje vady, v takom prípade objednávateľovi vzniká právo zo zodpovednosti zhotoviteľa za vady diela. Podľa žalobcu lišty boli vymenené, riadne odovzdané a prevzaté žalovaným. Žalobca má za to, že žalovaný nepreukázal reklamáciu väd okrajových lišt v zákonom stanovenej lehote a zákonom predpísaným spôsobom, lebo v skutočnosti vady nereklamoval.

18. Žalobca poukázal na to, že žalovaný v liste zo dňa 22.8.2008 uznal dlh, pričom informoval žalobcu, že „je ochotný zložiť dlžnú sumu do úschovy u tretej osoby s tým, že zhotoviteľovi bude vyplatená potom, ako riadne a definitívne odstráni reklamované vady diela.“ Žalovaný podľa žalobcu teda reklamoval vady, ktoré nepochádzali z jeho činnosti, reklamoval ich oneskorene, účelovo a v rozpore so zmluvou.

19. Z obsahu spisu vyplýva, že dovolanie žalovaného bolo podané dňa 11. februára 2016, v zákonnej lehote na podanie dovolania.

20. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

21. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany (§ 470 ods. 2 CSP). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálné a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 CSP).

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“ alebo „dovolací súd“) ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania, ktoré sa na ňom začalo do 30. júna 2016 (§ 470 ods. 4 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného napádajúce rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej a vo výroku o trovách konania, je dôvodné.

23. Vzhľadom na prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, dovolací súd prípustnosť dovolania žalovaného (ďalej aj „dovolateľ“) posudzoval v zmysle ustanovení § 236 a nasl. OSP, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase, keď žalovaný toto dovolanie podal.

24. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Dovolanie možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 OSP). Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ust. § 237 a § 238 OSP.

25. V predmetnej veci rozhodol odvolací súd tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v časti o zaplatenie sumy 3.617,68 Eur s príslušenstvom, v ktorej okresný súd žalobu zamietol, a vo zvyšku jeho rozhodnutie potvrdil.

26. V zmysle ustanovenia § 238 OSP platí, že ak dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 OSP). Ak dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie, je prípustné len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 OSP (§ 238 ods. 3 OSP). Napokon dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného vo veci (§ 238 ods. 2 OSP). Dovolanie žalovaného je preto podľa § 238 ods. 1 OSP prípustné.

27. Dovolateľ v podanom dovolaní namietal, že rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti je nepreskúmateľný pre nekonzistentnosť, nedostatok a nezrozumiteľnosť dôvodov rozhodnutia, najmä v tom, že odvolací súd sa obmedzil vo svojom rozhodnutí na rozporuplné posúdenie len jediného dôkazu, a to svedeckej výpovede, bez toho, aby zobral do úvahy akékoľvek iné vykonané dôkazy, čím žalovanému odňal možnosť konať pred súdom, čo má za následok vadu podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP.

28. Podľa ust. § 237 ods. 1 OSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak: a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

29. Výskyt niektorej z vád uvedených v § 237 ods. 1 OSP zakladá v každom prípade prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu vydanému v takto postihnutom konaní; zároveň je ale tiež samostatným dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie zrušiť (§ 243b ods. 1 OSP), lebo takéto rozhodnutie nemožno považovať za správne.

30. V prejednávanej veci dovolateľ existenciu procesných vád konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a písm. g/ OSP netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Z obsahu dovolania možno vyvodíť, že tvrdil existenciu vady podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa postupom súdu účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom z dôvodu, že odvolací súd oprel svoje rozhodnutie len o jediný dôkaz a že rozhodnutie je nepreskúmateľné. Hoci dovolateľ procesné pochybenie súdu subsumoval pod dôvod zmätočnosti formulovaný v ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP, dovolací súd musí vzhľadom na formulované námietky v dovolaní konštatovať, ide o osvedčenie existencie inej procesnej vady konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

31. Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

32. Súčasťou práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 OSP). Štruktúra práva

na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Z odôvodnenia rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na druhej (III. ÚS 36/2010).

33. Porušením práva na spravodlivý proces môže byť aj situácia, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, ale súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočnosti nezhodnotil.

34. Pri zmene rozhodnutia podľa § 220 OSP odvolací súd nahrádza svojím rozhodnutím rozhodnutie súdu prvej inštancie. Jeho zmeňujúce rozhodnutie musí preto obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie. I odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukázaním na všetky skutočnosti zistené a vykonané dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal.

35. Z obsahu dovolania vyplýva, že základom dovolateľom namietaného porušenia jeho práv v spore je nepreskúmateľnosť, nedostatok a nezrozumiteľnosť dôvodov rozhodnutia odvolacieho súdu, nakoľko odvolací súd sa v odôvodnení zmeňujúceho rozhodnutia obmedzil len na posúdenie jediného dôkazu (svedeckej výpovede A. L.), ktorý vyhodnotil ako relevantný pre zdôvodnenie rozhodnutia, pričom nevzal do úvahy žiadne iné vykonané dôkazy, v rozhodnutí neuviedol ani to, či ich pri rozhodovaní posudzoval resp. ako vyhodnotil ich relevantnosť vo vzťahu k skúmanej otázke.

36. Podstatným pre záver o naplnení skutočností svedčiacich o procesnom pochybení odvolacieho súdu, ktorým došlo k odňatiu možnosti žalovanému konať pred súdom, je spôsob, akým sa odvolací súd vysporiadal s otázkou dokazovania, keď k zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie pristúpil zmenou vyhodnotenia skutkových okolností bez toho, aby sám dokazovanie v tomto smere zopakoval.

37. Otázky spojené s vykonávaním a hodnotením dôkazov v civilnom súdnom konaní upravuje Občiansky súdny poriadok. Ten súdom ukladá povinnosť, aby dôkazy vykonané procesne ustanoveným postupom hodnotili podľa svojej úvahy tak jednotlivo, ako aj vo vzájomnej súvislosti (§ 132 OSP), a aby rozhodli vo veci na základe zisteného skutkového stavu (§ 153 ods. 1 OSP). Podstatou zistenia skutkového stavu veci je úsudok - záver sudcu, resp. senátu o tom, ktoré z rozhodujúcich sporných skutočností sú pravdivé, t. j. ktoré z nich bude považovať za dokázané. Až súhrn týchto skutočností vytvára zistený skutkový stav (III. ÚS 285/07).

38. Podľa § 211 ods. 3 OSP ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

39. Podľa § 122 ods. 1 OSP dokazovanie vykonáva súd na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

40. Z ustanovenia § 125 OSP vyplýva, že za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov. Pokiaľ nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

41. Vo veci prejednávanej odvolací súd postupom podľa ustanovenia § 220 OSP zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie keď dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 219), ani jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

42. V prípade takéhoto postup bolo však potrebné zohľadniť ustanovenie § 213 ods. 1 OSP z ktorého vyplýva, že odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa (s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7). Ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (vo veci prejednávanej k záveru o tom, že žalobca si uplatnil svoj nárok na zaplatenie ceny diela nedôvodne, keď v konaní nepreukázal, že ako zhotoviteľ dielo riadne ukončil a odovzdal objednávateľovi v súlade s ustanovením § 554 ods. 1 Obchodného zákonníka, t.j. v dohodnutej lehote a bez väd), platí podľa odseku 3 citovaného ustanovenia povinnosť v potrebnom rozsahu zopakovať dokazovanie.

43. Predpokladom toho, aby odvolací súd mohol zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ak má za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, je opakovanie dokazovania v potrebnom rozsahu odvolacím súdom. Podmienkou zmeny rozhodnutia v takomto prípade je teda skutočnosť, že odvolací súd sám opakuje v potrebnom rozsahu dokazovanie, na základe ktorého dospeje k skutkovému stavu, odlišnému od skutkového stavu zisteného prvostupňovým súdom, tvoriacemu podklad pre rozhodnutie v danej veci (rovnako pozri uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 131/2009, sp. zn. 1 Cdo 91/2007, sp. zn. 2 Cdo 253/2015).

44. Dovolací súd s poukazom na vyššie citovanú judikatúru zdôrazňuje, že ak sa odvolací súd chcel odchýliť od skutkových zistení súdu prvej inštancie na základe pred ním vykonaných dôkazov, mal dokazovanie výpoveďou svedka, ako aj dôkazov súvisiacich s relevantnými skutočnosťami vyplývajúcimi z tejto výpovede, postupom podľa § 213 ods. 3 OSP, sám v potrebnom rozsahu opakovať a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov postupom podľa § 132 OSP. Len takýto postup je aj v súlade so zásadou priamosti a ústnosti občianskoprávneho konania. Je neprípustné, aby odvolací súd ku svojim odlišným skutkovým zisteniam, vedúcim k záveru o zmene rozsudku súdu prvej inštancie, dospel iba na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa.

45. Odôvodnenie zmeňujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, prijaté bez prejednávania veci na pojednávaní, je koncentrované v jednom odseku, kde sa konštatuje, že „odvolací súd sa nestotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že nie sú splnené zákonné podmienky v zmysle § 548 ods. 1 ObZ. V tomto prípade vznikla zmluva v zmysle § 275 ods. 4 ObZ na základe objednávky poskytnutím požadovaného plnenia konkludentným spôsobom. Vychádzajúc z obsahu objednávky zmluva neobsahuje odlišnú úpravu, a preto objednávateľovi vykonaním diela vznikla v zmysle § 548 ods. 1 ObZ povinnosť dielo vykonať. V tomto prípade nebolo dohodnuté, že dielo bude vykonané dňom odovzdania na základe účastníkmi podpísaného odovzdávajúceho a preberacieho protokolu, a preto bolo dielo vykonané v zmysle § 554 ods. 1 ObZ jeho riadnym ukončením a odovzdaním objednávateľovi v dohodnutom mieste. Odstránenie reklamovaných väd diela vykonaného na základe objednávky č. 121/2006 mal odvolací súd za preukázané výpoveďou svedka A. V. L., ktorý vykonával technický dozor pre odporcu, ktorý na pojednávaní dňa 23.1.2014 potvrdil, že vytknuté vady diela okrajových líšť do interiéru k podlahe boli odstránené, a preto v sume 3.617,68 EUR odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti podľa § 220 OSP a zmenil a rozhodol spôsobom vo výroku uvedeným.“ Odvolací súd teda okrem hodnotenia dôkazov (svedeckej výpovede, obsahu objednávky, samotnej zmluvy o dielo), ktoré sám nezopakoval, zmenil ako skutkové závery, tak právne hodnotenie uplatneného nároku.

46. Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyvodil odlišné skutkové a na ich základe aj právne závery, a to bez toho, aby vo veci vykonal akékoľvek dokazovanie (zopakovanie alebo doplnenie), pričom vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania len vyhlásením rozhodnutia.

47. Odvolací súd si tak nezadovážil rovnocenný zákonný procesný podklad pre odlišné hodnotenie

dôkazov v zmysle § 132 OSP, a preto sú jeho skutkové a na ne nadväzujúce právne závery zatiaľ predčasné a dovolaciemu súdu neprislúcha v súčasnom štádiu konania oprávnenie na ich hodnotenie.

48. Dovolací súd sa stotožnil s námietkou žalovaného, týkajúcou sa nedostatočného odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, z ktorého nevyplýva, ako odvolací súd hodnotil výpovede svedkov, vypočutých v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, ktoré svedecké výpovede a predložené dôkazy považoval za rozhodujúce pre posúdenie oprávnenosti uplatneného nároku, v dôsledku čoho je rozhodnutie odvolacieho súdu v tejto časti nepreskúmateľné.

49. Konanie odvolacieho súdu je tak postihnuté inou vadou, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ OSP). K takejto vade bol dovolací súd povinný prihliadnuť, i keď by nebola výslovne uplatnená ako dôvod prípustného dovolania (§ 242 ods. 1 druhá veta OSP).

50. V ďalšom konaní bude úlohou odvolacieho súdu dôsledne postupovať v zmysle relevantných ustanovení Civilného sporového poriadku vykonaním resp. zopakovaním potrebného dokazovania, opätovne vo veci rozhodnúť a svoje rozhodnutie náležite a dostatočne odôvodniť.

51. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na uvedené procesné pochybenie odvolacieho súdu dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, § 450 CSP). Dovolací súd zároveň zrušil napadnuté rozhodnutie aj v rozsahu závislého výroku o náhrade trov konania.

52. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

53. Rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.